

zichhouders hebben gekozen voor een commissariaat bij de kleinere beursfondsen. De gemiddelde leeftijd van het driemanschap bij detacheerder DPA is met ruim 51 jaar het laagste van alle onderzochte rvc's. Tot het jongste college van de Nederlandse beurs behoren ook die van TMG, Wessanen, schoenretailer Macintosh en automatiseerder Ordina.

IETS JONGER

De vernieuwingsdrift in commissarissenland heeft nauwelijks geleid tot de instroom van veel jongeren. Zo ligt de gemiddelde leeftijd van commissarissen bij de onderzochte 55 beursfondsen net boven de 60 jaar. Dat is iets lager dan begin 2013, toen het gemiddelde in het VEB-onderzoek uitkwam op 61 jaar.

Die bescheiden verjonging zal komende jaren doorzetten. De meer dan 120 commissarissen die afgelopen drie jaar zijn aangetreden, zijn gemiddeld net geen 57 jaar oud.

NEDERLANDS PASPOORT OVERHEERST

De omvangrijke wisseling van commissarissen afgelopen jaren heeft in ieder geval niet geleid tot verdere internationalisering. Tweederde van de afgelopen vier jaar aangetreden toezichthouders heeft een Nederlands paspoort, dezelfde verhouding als over het hele commissarissencorps gemeten.

Ook bij de zeer internationaal opererende AEX-bedrijven is meer dan de helft (56 procent) van de commissarissen Nederlands. 20 procent komt elders uit Europa en 16 procent is Amerikaans. Opvallend is de ondervetegenwoordiging uit opkomende economieën. China, India, Mexico en Brazilië mogen dan belangrijke afzetmarkten zijn voor veel grote beursfondsen, toch zijn de commissarissen van buiten Europa haast op de vingers van twee handen te tellen. Grondige kennis over lokale marktomstandigheden als consumentengedrag, marktverhoudingen en ondernemingsethiek uit

opkomende landen wordt kennelijk niet erg gemist op dit moment.

Onder de AEX-fondsen hebben alleen Philips, Heineken, Shell, Unilever en Wolters Kluwer commissarissen uit zowel Europa en de VS als van daarbuiten. De rvc van Unilever, dat meer dan 70 procent van zijn omzet buiten Europa haalt, heeft met acht nationaliteiten de meest diverse samenstelling. Bij Heineken houdt grootaandeelhouder Femsa twee commissarisposten bezet met Mexicanen. En Philips-topman Frans van Houten weet zich behalve door drie Nederlanders, een Duitser en twee Amerikanen ook gecontroleerd door een Israëliër en een Indiase.

Volledig Nederlandse rvc's

zijn te vinden bij wereldwijd opererende concerns als Boskalis en Aalberts Industries. Aalberts is bovendien het hoofdfonds met de kleinste rvc: drie personen.

Ook bij verf- en chemiebedrijf AkzoNobel oogt de samenstelling van de rvc enigszins onevenwichtig. Zo haalt het concern 26 procent van de jaaromzet uit Azië, maar die regio is niet vertegenwoordigd in de rvc. Daarin zitten alleen Nederlanders (drie), Scandinaviërs (twee) en twee Amerikanen. En alhoewel tankopslagbedrijf Vopak in 28 landen actief is en de helft van het bedrijfsresultaat vorig jaar uit de Verenigde Staten en Azië kwam, heeft het concern slechts één commissaris uit Singapore. De overige vijf hebben een Nederlands paspoort.

Bij de kleinere bedrijven is het internationale gehalte van de toezichthouders stukken minder. Van de 110 commissarissen bij midkap-bedrijven komen slechts zeven personen van buiten Europa. Bij rvc-vergaderingen van de smallcapfondsen is de voertaal haast overal Nederlands. Met uitzondering van voedingsmiddelbedrijf Wessanen, dat een vertegenwoordiger van een Amerikaanse grootaandeelhouder heeft, houden slechts twee Belgen en één Duitser toezicht op het volledig Nederlandse management.

DE TIEN RVC'S MET DE KORTSTE GEMIDDELDE ZITTINGSDUUR

BEDRIJF	BEURSINDEX	ZITTINGSDUUR
Imtech	AMX	1,5
Grontmij	AScX	1,8
BinckBank	AMX	1,8
KPN	AEX	1,9
TMG	AScX	2,2
Eurocommercial Properties	AMX	2,3
Wereldhave	AMX	2,5
Ballast Nedam	AScX	2,8
ING	AEX	3,0
ASML	AEX	3,1